

ע"פ 8255/16 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעוורים פליליים

ע"פ 8255/16

כבד השופט ס' ג'ובראן
כבד השופט נ' הנדל
כבד השופט י' עמית

לפני:

פלוני

המערער:

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבה:

ערעור על גזר דיןו של בית המשפט המוחזק בbaar שבע
מיום 10.7.2017 בת"פ 6641-09-13 שניתן על ידי
כבד השופטת ט' חיימוביץ'

(14.3.2017)

ט"ז באדר
התשע"ז

תאריך הישיבה:

עו"ד קובי מרגולוב

בשם המערער:

עו"ד ארץ בן-אריה

בשם המשיבה:

גב' ברכה ויס

בשם שירות המבחן:

פסק דין

עמוד 1

© verdicts.co.il - פסק דין

כל הזכויות שמורות לאתר פסק דין - verdicts.co.il

השופט ס' ג'ובראן:

1. לפנינו ערעור על גזר דין של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (השופט ט' חיימוביץ) בת"פ 13-09-6641, מיום 10.7.2016, במסגרתו הושת על המערער עונש של 18 חודשים מאסר בפועל; 10 חודשים מאסר על תנאי למשך 3 שנים שלא יעבור עבירות אלימות מסווג פשע; 6 חודשים מאסר על תנאי למשך 3 שנים שלא יעבור עבירה לפי סעיפים 273-275 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); ופיצוי בסך 5,000 ש"ח.

רקע והליכים

2. המערער הורשע על יסוד הודהתו במסגרת הסדר טיעון, בביטוי עבירות של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 333 בצירוף 335(א)(2) לחוק העונשין; ותקיפת שוטרים, לפי סעיף 273 לחוק העונשין. על פי עובדות כתוב האישום, ביום 24.8.2013 שבו המתalon, המערער ואחרים בפרק באshedod ושתו משקאות אלכוהוליים. בשלב מסוים התפתחה מריבה בין אחד האחים, במסגרתה רדף המערער אחרי האח, אך האח הצליח לבסוף. או אז, שב המערער למקום בו שהתה הקבוצה ותקף את המתalon בכר שabit בפניו בעזרת אגרופים. המערער המשיך בתקיפתו של המתalon גם כאשר זה נפל לרצפה, ואז הצטרף לתקיפה אחד האחים, נאם נוספים בסעיף המשיך בתקיפתו של המתalon בפנים באמצעות אגרופים ובעיטות, והטיחו את ראשו בשולחן בפרק. במהלך כתוב האישום, והשניים חבטו במתalon בפנים באמצעות אגרופים ובעיטות, והטיחו את ראשו בשולחן בפרק. בשלב התקיפה בעוד המתalon שכב על הרצפה, הטיל המערער את מימיו על המתalon. כתוצאה מהמעשים, סבל המתalon משבר בלבשת, משבר בגשר האף ומחלות שונות, פונה לבית החולים ושהחר לאחר ימים. בשלב מסוים במהלך האירוע, הצעיקו עובי או רוח את המשטרה וכן את כוחות מד"א. השוטרים הגיעו למקום האירוע והודיעו למערער כי הוא עצור. בתגובה התקדם המערער לכיוונם ותקף את אחד השוטרים במכת אגרוף, ואז התיז עליו השוטר תרסיס פלפל, אזק אותו והכנסיס אותו לנידת. המערער המשיך בהתקנהו הפרועה גם תוך הנידת בכר שהטיח את ראשו בסורגים, וגם בתקנת המשטרה, בכר שלא שעה להוראות השוטרים וחבט את ראשו במשקוּף הכניסה לאחד החדרים.

3. בגזר דין, עמד בית המשפט המחוזי על הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו מביצוע העבירות, על הנסיבות הקשורות בביטוין ועל מדיניות העונישה הנוגאת. אשר לערכים החברתיים שנפגעו, ציין בית המשפט המחוזי את הביטחון האישי, את שלמות הגוף את שלטון החוק, ואת השמירה על ביטחונם של אוכפי החוק. אשר לנסיבות הקשורות לביצוע העבירות, ציין בית המשפט כי המעשים נעשו על רקע שכנותו של המערער ללא התגרות, את אכזריות המעשים וכן את ההשפלה המלאה בהם, את משכחה הארכו של התקיפה שארכה כ-20 דקות ואת התוצאות הקשות שלה. בנוסף אמר, עמד בית המשפט המחוזי על פסקי דין רלוונטיים לעניין בחינת מדיניות העונישה הנוגאת. על יסוד כל האמור, קבע בית המשפט המחוזי את מתחם העונישה הולם בין 20 ל-30 חודשים.

לאחר מכן, פנה בית המשפט המחוזי לבחון את העונש המתאים לumarur בתחום המתחם. במסגרת שיקוליו לקולה התייחס בית המשפט לעובדה שהumarur היה במיוחס לו, לחרטה שהביע, להליך הטיפול שעבר אשר סייע לו להתגבר על בעיית האלכוהול, לנסיבות חיו המורכבות ולעובדה שעברו הפלילי אינו מכבד. בית המשפט קבע כי נוכח הлик השיקום שעבר, יש מקום לסתות לקולה מהרף התקחון של המתחם. על יסוד האמור, קבע בית המשפט המחוזי את עונשו שלumarur כפי שפורט בפסקה 1 לעיל. מכאן הערעור שלפנינו.

4. המערער טוען כי בית המשפט המחויז החמיר בהעמדת מתחם העונשה ההולם בעניינו. לשיטתו, לא היה מקום להבחנה משמעותית בעונשה ביןו לבין הנאשם הנוסף בכתב האישום, אשר עונשו נקבע על 13 חודשים בלבד. הוא מטעים כי השניים תקפו את המתלוון יחדיו, וכי הרשעתו בתקופת שוטר יסודה במכות אגרוף אחת בלבד כלפי שוטר. עוד, המערער גורס כי לא היה תכנן מוקדים לאירוע וכן כי צריכת אלכוהול היא השובילה אותו לביצוע העבירה, ולכן, לעומת זאת, אין לקבוע כי המעשים נעשו באכזריות. לפיכך, לשיטת המערער היה מקום לקבוע כי מתחם העונשה בעניינו עומד על 10-20 חודשים. יתרה מזאת, המערער סבור כי היה מקום להתחשב בגורמים נוספים לקללה במסגרת קביעת העונש המתאים בתוך מתחם בעונשה. בתוך כך, המערער מגדיש כי זו הפעם הראשונה שנגזר עליו עונש מאסר בפועל, והדבר מהו גורם מרתקע עבורו שלא לשוב ולהסתbern בפלילים. זאת ועוד, המערער טוען כי עונש המאסר שהוטל עליו יקשה על בניית משפטתו הקрова, להן הוא מעניק תמיכה כלכלית. בנוסף, המערער מטעים שהיא מקום לייחס חשיבות רבה יותר להליך השיקום שעבר, כפי שהוא עולה ממסקורי שירות המבחן שהוכנו בעניינו.

5. מנגד, המשיבה סבורה כי דין הערעור להידחות. המשיבה עומדת על כך שהמערער הוא זה שפתח את מסכת האלימות, ומדגישה כי זו ככליה אף מעשה משפיר במיוחד של המתלוון. בנוסף, המשיבה גורסת כי אין להקל ראש בחומרת המעשים, בין היתר נוכח חומרת הפגיעה שנגרמו למתלוון. עוד לשיטת המשיבה, בעניינו של המערער לא הייתה חריגה משמעותית מהעונשה הנוגגת, וכן אין מקום להתערבות בגין הדיון. כמו כן, לעומת זאת, המשיבה בית המשפט המחויז התחשב באופן ראוי להליך השיקומי שעבר המערער, ואין מקום להקללה נוספת נוספת בעונשו.

מסקירות שירות המבחן המשללים

6. מסקירות השירות המבחן המשללים שהוגש בעניינו של המערער, התייחס להליך שעבר המערער בהתמודדותו עם בעיית האלכוהול ממנה סבל, וציין כי הוא שולב בគיתת אולפן בכלל על מנת לשפר את יכולותיו בשפה העברית. עוד ציין בתסקירות, כי לערער לא היו בעיות ממשמעות כלל, וכי הוא הביע רצון להשתלב בקבוצה בתחום האלימות.

דין והכרעה

7. לאחר עיון בגורם דין של בית המשפט המחויז ובנימוקי הערעור, ולאחר שמייעת הצדדים לפניו, הגיעו למסקנה כי דין הערעור להידחות.

8. כדיוע, ערכאת הערעור אינה מתערבת בחומרת העונש אלא במקרים חריגים בהם העונש שנגזר חורג במידה ניכרת מרמת העונשה הנוגגת (ע"פ 15/8805 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 25 (2.4.2017); ע"פ 2996/16 בلال נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (1.3.2017); ע"פ 15/5974 אבקסיס נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (10.8.2016)). לא מצאנו כי עניינו של המערער הוא מאותם במקרים המצדיקים התערבות, כפי שיובואר להלן.

9. המערער הורשע במשען אלימות חמורים, המשקפים פגיעה קשה במערכות מגנים חשובים. כך, האלימות שבאה נקט המתלוון פגעה בערך הביטחון האישי ובערך שלמות הגוף (ע"פ 16/2847 רשייד נ' מדינת ישראל, פסקה 13 עמוד 3

(9.3.2017); ע"פ 9031/16 סוכר נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (2.3.2017); ע"פ 3381/16 אלקרינאו נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (10.7.2016)); העובדה שהמערער הטיל מימיו על המתלוון בעת זהה היה שרוע על הרצפה פגעה פגעה קשה ביותר בכבד האדם של המתלוון; והעובדה שהמערער תקף שוטר שבא לעצור אותו אינה מהויה רק פגעה בגופו של השוטר, אלא גם פגעה בשלטונו החוק. בית המשפט המחויז עמד כדבוקי על מכלול השיקולים בעניינו של המערער, לרבות חומרת המעשים ונסיבות התקיפה כשיוקלים לחומרה, ולנסיבות האישיות והליך השיקום שעבר נשיקולים לקולה. איןנו סבורים כי נפל כל פגם באיזו שערך בבית המשפט המחויז בין השיקולים השונים או בקביעותיהם בנוגע לטענה של המערער. לפיכך, לא מצאנו כי יש מקום להתערב בגורר דין של בית המשפט המחויז.

10. יתר על כן, אף לא מצאנו כי יש בטענות שהעלתה המערער כדי להביא להקללה בעונשו. ראשית, אין להלום את טענותיו של המערער בנוגע לנסיבות ביצוע העבירה. כאמור, המערער גרס כי בית המשפט המחויז "יחס חשיבות רבה מדי להרשעתו בעבירות תקיפת שוטר, זאת כאשר "כל אלימות מצדיו של המערער מסתמכת במכת אגרוף בידיו של שוטר אחד" (עמ' 3 לnimoki הערעור). אין בידינו לקבל טענה זו. אף שלא היו תוצאות חמורות במיוחד לתקיפה, תקיפה של נציגו שלטון החוק היא אירוע ממשמעות אשר אין להקל בו ראש. בית משפט זה עמד לאחרונה על החומרה שבתקיפת שוטר, וקבע כי "הכשלה מכוננת ואלימה זו של לובשידים בעת مليוי תפוקdem מקוממת היא וחומרה ביותר (השוו: ע"פ 9/9878 מדינת ישראל נ' מוסא, פסקה 26 (20.9.2010))" (ע"פ 6766/16 חודיפה נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (8.3.2017); והשוו: ע"פ 8970/15 עיסא נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (7.11.2016)). נכון האמור, לא מצאנו כי יש בטענותיו זו של המערער כדי להביא להקללה בעונשו.

עוד לעניין נסיבות ביצוע העבירה, לא מצאנו לקבל גם את טענותו של המערער, לפיו שגה בית המשפט המחויז משקל כשיוקל לחומרה את העובדה שהמעשים נעשו באכזריות. כאמור, נכון העובדה שהשימוש באלכוהול היה הגורם המרכזי שהוביל אותו למעשים, אין לראות במעשי אכזריות; וכן, לשיטתו, שגה בית המשפט המחויז משחזר בטענו מטעם זה. טענה זו, המבקשת למעשה הקללה בעונשו נכון העובדה שביצעת את העבירה בעודו בגילוףין, יש לדוחות בשתי ימים. השופטת ע' ברון עמדה לאחרונה על טענה דומה ויפים דבריה גם בעניינו של המערער:

המדובר בكونסטרוקציה יהודית, שהיסוד לה טמון בהשפעות הרסניות העוללות להטלות לצריכה מופרצת של אלכוהול. החשש הוא לא רק לבリアותו של הפרט הצורך את המשקה, או להפרעה לסדר הציבורי. ידוע כמובן כי קיים קשר הדוק בין אלכוהול לאלימות. שורה ארוכה של מחקרים קליניים שנערכו ברחבי העולם מצאו שכיחות גבוהה של שימוש באלכוהול בעת ביצוע עבירות מסווג הטרוריסטי, הטרדה ותקיפה מינית, אונס, תקיפות שגרמו לפצעה והרגה, ואפיו רצח (ראו דוח משרד הבריאות בנושא מניעת צריכה מופרצת של אלכוהול, בעמ' 28-30 (נובמבר 2013)). יש לצריכה מופרצת של אלכוהול כדי לפגוע בבודן המציגות, ביכולת השיפוט והרישון העצמי, ולהוביל באחת ולא כל תכונן לביצוע עבירות חמורות...מן האמור מתחייב כי עובדת היותו של אדם תחת השפעה של אלכוהול בעת ביצוע עבירה, שעה שנכנס במודעות למצב השכרות, אינה מהויה "קרבה לסיג לאחריות פלילית" כאמור בסעיף 40ט(א)(9) ל.מ., וגם לא נסיבה מקרה אחרת. שאם לא נאמר כן, נמצאים מעודדים שימוש מופרץ באלכוהול, על ידי מתן הקלות למעשים אסורים שבוצעו בחסותו של משקעה זה. לא זו הייתה כוונתו של המחוקק" (ע"פ 7701/14 אל טיב נ' מדינת ישראל, פסקאות 4-5 לפסק דיןה של השופטת ע' ברון (16.5.2016), ההדגשות במקור - ס.ג'; והשוו: ע"פ 882/14 סמהרט נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (21.9.2015)).

11. שנית, אשר לקביעת עונשו של המערער, הייתה שבית המשפט המחויזי ייחס חשיבות רבה לקולה להליך השיקום ש做过, והיות שהעונש שהוטל עליו לבסוף נמצא בתחום הענישה לו טווען המערער בערעוורו - איןנו סבורים כי יש מקום להקללה נוספת בעונשו.

12. סוף דבר, הערעור נדחה.

ניתן היום, י"ב בניסן התשע"ז (9.4.2017).

שפט

שפט

שפט